

آزمون ۱ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله اول (۱۴۰۳/۰۷/۲۷)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۲ درست است.

$$(x - y)^2 = x^2 - 2xy + y^2$$

یادآوری: اتحاد مربع دو جمله‌ای:
حال معادله داده شده را ساده می‌کنیم:

$$4x(x+1) - 3 = (2x-1)^2 \Rightarrow 4x^2 + 4x - 3 = 4x^2 - 4x + 1 \Rightarrow$$

$$4x - 3 = -4x + 1 \Rightarrow 4x + 4x = 1 + 3 \Rightarrow 8x = 4 \Rightarrow x = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

$$x - x^2 = \frac{1}{2} - \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4}$$

تفاضل مربع جواب از خود جواب

۲. گزینه ۳ درست است.

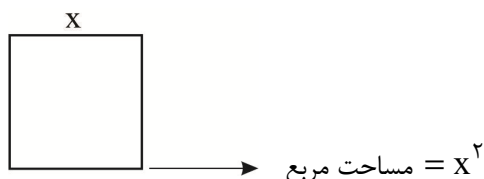
دو عدد مورد نظر را x و y در نظر می‌گیریم:

$$\left. \begin{array}{l} xy \text{ حاصل ضرب دو عدد} \\ x+y \text{ مجموع دو عدد} \\ x-y \text{ تفاضل دو عدد} \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{معادله می‌نویسیم}} xy - (x+y) = x-y \Rightarrow$$

$$xy - x - y = x - y \Rightarrow xy - x = x \Rightarrow xy - x - x = 0 \Rightarrow$$

$$xy - 2x = 0 \Rightarrow x(y-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y-2 = 0 \Rightarrow y = 2 \end{cases}$$

۳. گزینه ۱ درست است.

در مثلث متساوی‌الاضلاع ارتفاع $\frac{\sqrt{3}}{2}$ برابر ضلع می‌باشد؛ بنابراین:

$h = \frac{\sqrt{3}}{2}x \Rightarrow$ مساحت مثلث $= \frac{1}{2} \times \text{قاعده} \times \text{ارتفاع}$

$$\Rightarrow S = \frac{1}{2}(x)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}x\right) \Rightarrow S = \frac{\sqrt{3}}{4}x^2$$

حال مجموع مساحت‌ها را برابر ۱۰۰ قرار می‌دهیم:

$$x^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}x^2 = 100 \Rightarrow \left(1 + \frac{\sqrt{3}}{4}\right)x^2 = 100 \Rightarrow \left(\frac{4 + \sqrt{3}}{4}\right)x^2 = 100$$

ضرب x^2 در این معادله $\frac{4 + \sqrt{3}}{4}$ می‌باشد.

۴. گزینه ۱ درست است.

معادله داده شده را به صورت استاندارد می‌نویسیم:

$$9(m-1)x^2 + 2x - 5 = 0$$

می‌دانیم فرم کلی معادله درجه اول به صورت $ax + b = 0$ می‌باشد. در نتیجه جمله درجه ۲ باید از نوشتار معادله فوق حذف شود. برای این منظور ضریب جمله درجه ۲ را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$9(m-1) = 0$$

$$\xrightarrow{\div 9} m-1 = 0 \xrightarrow{+1} m = 1$$

جهت حل معادله درجه اول فوق به صورت زیر عمل می‌کنیم: پس مقدار $m = 1$ می‌باشد.

۵. گزینه ۴ درست است.

ابتدا باید عبارت توصیفی داده شده را به زبان ریاضی بنویسیم، سپس معادله حاصل را حل کنیم. جواب معادله همان عدد مورد نظر می باشد.

نوشتار ریاضی عبارت «نصف مجموع عددی با عدد ۵» به صورت $\frac{X+5}{2}$ می باشد و نوشتار ریاضی عبارت «تفاضل عدد ۷ از همان عدد» به صورت $X-7$ می باشد. جهت حل معادله درجه اول فوق به صورت زیر عمل می کنیم:

$$\frac{X+5}{2} = X-7 \xrightarrow{\times 2} X+5 = 2X-14$$

$$\Rightarrow X-2X = -14-5 \Rightarrow -X = -19 \xrightarrow{\times (-1)} X = 19$$

آن عدد برابر ۱۹ می باشد.

۶. گزینه ۳ درست است.

ابتدا طرفین را در عددی ضرب می کنیم که آن عدد بر تمام اعداد موجود در مخرج کسرها بخش پذیر باشد (توجه داشته باشید که کوچک ترین عدد ممکن که ویژگی گفته شده را داشته باشد، باید انتخاب شود):

$$\frac{X+1}{6} - \frac{X-3}{2} = \frac{2X+1}{4} \xrightarrow{\times 12} \frac{12(X+1)}{6} - \frac{12(X-3)}{2} = \frac{12(2X+1)}{4}$$

$$\Rightarrow 2(X+1) - 6(X-3) = 3(2X+1) \Rightarrow 2X+2-6X+18 = 6X+3$$

$$\Rightarrow -4X+20 = 6X+3 \Rightarrow -4X-6X = 3-20 \Rightarrow -10X = -17$$

$$\Rightarrow X = \frac{17}{10} = 1\frac{7}{10}$$

۷. گزینه ۳ درست است.

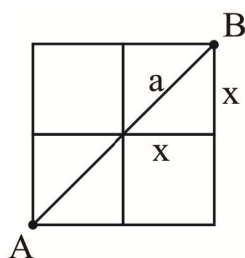
X را یک عدد طبیعی در نظر می گیریم، ثلث مربع آن به صورت $\frac{X^2}{3}$ می باشد. حاصل ضرب همان عدد طبیعی در عدد طبیعی بعد از آن به صورت $X(X+1)$ می باشد. پس:

$$(X)(X+1) - \frac{X^2}{3} = \frac{1}{6} \Rightarrow X^2 + X - \frac{X^2}{3} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{2X^2}{3} + X - \frac{1}{6} = 0$$

این معادله در حالت استاندارد است اما در گزینه ها موجود نیست. اگر معادله را در عدد ۶ ضرب کنیم، داریم:

$$4X^2 + 6X - 1 = 0 \Rightarrow 4X^2 + 6X = 1$$

۸. گزینه ۴ درست است.

$$a = \sqrt{2}x$$

با توجه به اینکه $AB = 4\sqrt{3}$ و $AB = 2a$ نیز می باشد، داریم:

$$AB = 4\sqrt{3} = 2(\sqrt{2}x) \Rightarrow x = \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{2}}$$

جهت انجام محاسبات مقدار X را گویا می کنیم:

$$x = \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = \frac{2\sqrt{3} \times \sqrt{2}}{2} = \sqrt{6}$$

پس ضلع هر مربع کوچک $X = \sqrt{6}$ می باشد.

شکل مورد نظر از ۳۲ مربع یکسان تشکیل شده است و مساحت کل شکل به صورت زیر می باشد:

$$\text{مساحت کل شکل} = 32X^2 = 32(\sqrt{6})^2 = 32 \times 6 = 192$$

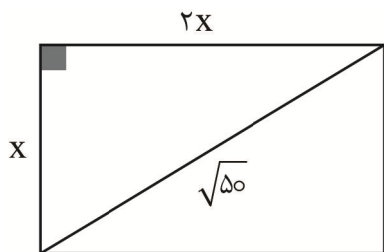
محیط شکل مورد نظر به صورت زیر می باشد:

$$\text{محیط کل شکل} = 2(\text{عرض} \times \text{طول}) = 2(8x + 4x) = 24x = 24\sqrt{6}$$

در آخر نسبت به مساحت را محاسبه می کنیم:

$$\frac{24\sqrt{6}}{192} = \frac{\sqrt{6}}{8}$$

۹. گزینه ۴ درست است.

عرض مستطیل را x پس طول آن $2x$ است. طبق رابطه فیثاغورس:

$$x^2 + (2x)^2 = (\sqrt{50})^2 \Rightarrow x^2 + 4x^2 = 50$$

$$5x^2 = 50 \Rightarrow x^2 = 10$$

با توجه به اینکه طول ضلع همواره مثبت است: $x = \sqrt{10}$

پس مساحت مستطیل برابر است با:

$$S = \text{طول} \times \text{عرض} \Rightarrow 2x \times x \Rightarrow 2\sqrt{10} \times \sqrt{10} = 20$$

۱۰. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اینکه $x = -1$ ؛ جواب معادله است؛ پس می توان به جای x در معادله عدد -1 را قرار داد:

$$\frac{m}{2}(x+2)+7=10 \Rightarrow \frac{m}{2}(1)+7=10 \Rightarrow m=6$$

پس معادله دوم برابر است با:

$$mx+6=-12 \Rightarrow 6x+6=-12 \Rightarrow 6x=-18 \Rightarrow x=-3$$

۱۱. گزینه ۴ درست است.

مساحت مربع هاشور خورده برابر است با:

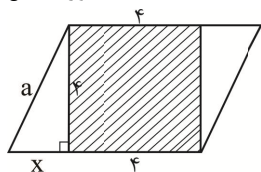
$$S_{\text{مربع}} \Rightarrow 4 \times 4 = 16$$

حال با توجه به گفته سؤال؛ داریم:

$$16 = \frac{1}{2}S_{\text{متوازی الاضلاع}} + 4 \Rightarrow S_{\text{متوازی الاضلاع}} = 24$$

از طرفی می دانیم:

$$S = \text{ارتفاع} \times \text{قاعده}$$

حال مطابق شکل روبه رو ضلع مثلث سمت چپ را x در نظر می گیریم:

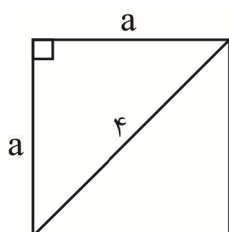
$$S_{\text{متوازی الاضلاع}} = 24 \Rightarrow 4 \times (4+x) = 24 \Rightarrow x=2$$

با توجه به رابطه فیثاغورس در مثلث سمت چپ داریم:

$$4^2 + x^2 = a^2 \Rightarrow 4^2 + 2^2 = a^2 \Rightarrow a^2 = 20 \rightarrow a = \sqrt{20}$$

۱۲. گزینه ۲ درست است.

برای به دست آوردن مساحت مربعی به قطر ۴؛ با استفاده از قاعده فیثاغورث طول ضلع مربع را به دست می آوریم.

$$a^2 + a^2 = 16 \Rightarrow 2a^2 = 16 \Rightarrow a^2 = 8$$

$$\rightarrow a = \sqrt{8}$$

$$\text{مساحت مربع} = a \times a \Rightarrow \sqrt{8} \times \sqrt{8} = 8$$

طبق صورت سؤال مساحت مربع؛ همان سن علی است؛ و چون سن علی از ربع سن حسن ۵ سال

بیشتر است:

$$12 = \text{سن حسن} \Rightarrow 3 = (\text{سن حسن}) - \frac{1}{4} \Rightarrow 5 = (\text{سن حسن}) - \frac{1}{4} \Rightarrow 8 = \frac{1}{4}$$

۱۳. گزینه ۲ درست است.

عدد اول را X می گیریم. عملیات اول چنین هستند:

$$3(X+2)+4=64 \Rightarrow 3(X+2)=60 \Rightarrow X+2=20 \Rightarrow X=18$$

اما در عملیات دوم داریم:

$$3 \times 18 + 2 = 56$$

۱۴. گزینه ۳ درست است.

هر دو معادله کاملاً شبیه هم هستند به جز اینکه اولی $\frac{2}{X}$ و دومی $\frac{3}{X}$ دارد. اگر $X = -\frac{2}{3}$ را در $\frac{2}{X}$ قرار دهیم به

$$-\frac{2}{-\frac{2}{3}} = -3 \text{ می‌رسیم. پس در معادله دوم باید } \frac{3}{X} = -3 \text{ باشد. در نتیجه } X = -1 \text{ جواب معادله دوم است.}$$

۱۵. گزینه ۲ درست است.

از آنجا که $X = 3$ جواب $A(X) = 6$ است، پس با جایگزینی $X = 3$ داریم:

$$A(3) = 6$$

$$A(3) + 2 = 8$$

در معادله گزینه دوم نیز اگر $X = 2$ قرار دهیم داریم:

که با توجه به $A(3) = 6$ تساوی درستی است.

اقتصاد

۱۶. گزینه ۴ درست است.

هر عبارت به ویژگی خاصی از کارآفرینان مشترک اشاره می‌کند.

بررسی عبارت‌ها:

نکات تکمیلی:

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.	تیزبین
ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یکسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.	نوآور
پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.	ریسک‌پذیر
کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی اند.	خوش بین
نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.	پرانگیزه
از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.	یادگیرنده
منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.	سازمان‌دهنده

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۲ درست است.

حل مسئله:

الف) گروه اول نصف سهام‌داران پس:

برای به‌دست آوردن سود هر کدام اول سود کل گروه اول را به‌دست می‌آوریم پس تقسیم بر تعداد می‌کنیم:

$$100,000,000,000 \times 20\% = 20,000,000,000$$

$$20,000,000,000 \div 25 = 800,000,000$$

ب) گروه دوم ← یک‌پنجم کل سهام‌داران:

$$50 \div \frac{1}{5} = 10 \text{ نفر}$$

(پ) برای به دست آوردن تعداد گروه سوم:

$$۲۵ + ۱۰ = ۳۵ \rightarrow ۵۰ - ۳۵ = ۱۵ \text{ نفر}$$

(ت) میزان درصد سود کل $\leftarrow ۵۰$ درصد

$$۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰\% = ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۸. گزینه ۲ درست است.

$$\text{حقوق همه کارکنان ماهانه} = ۳,۲۰۰,۰۰۰ \div ۱۶ = ۵۱,۲۰۰,۰۰۰$$

$$\text{هزینه آب، برق، گاز ماهانه} = ۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰ \div ۳ = ۳۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مواد اولیه ماهانه} = ۴۵۶,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱۲ = ۳۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{عوارض شهرداری و مالیات ماهانه} = ۱۲۶,۰۰۰,۰۰۰ \div ۶ = ۲۱,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع هزینه‌های ماهانه} = ۱۴۵,۲۰۰,۰۰۰$$

$$\text{هزینه‌ها} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

(به جای درآمد X می‌گذاریم)

$$\text{درآمد} - \text{هزینه‌ها} = \text{زیان}$$

$$۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۴۵,۲۰۰,۰۰۰ - X$$

$$X = ۱۴۵,۲۰۰,۰۰۰ - ۲۴,۰۰۰,۰۰۰$$

$$X = ۱۰۱,۲۰۰,۰۰۰ \text{ درآمد اسفندماه}$$

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به نیروی انسانی «مزد» یا «حقوق» پرداخت می‌شود، نه سود.

(۲) چه در اجاره چه در خرید عوامل تولید، همه محصول برای تولیدکننده محصول است و شراکتی با صاحب عوامل تولید ندارد.

(۴) فروش محصولات و دریافت پول آن‌ها در واقع تعریف «درآمد» است.

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۴ درست است.

ابتدا تمام عبارت‌ها را به عدد تبدیل می‌کنیم:

الف) اجاره کارگاه $\leftarrow ۴۵$ میلیون تومان

ب) خرید ماشین‌آلات $\leftarrow ۴۵۰$ میلیون تومان

پ) جزو سود و زیان و هزینه‌های کارگاه محسوب نمی‌شود.

ت) ماده اولیه $\leftarrow ۹۰$ میلیون تومان

ث) درآمد $\leftarrow ۹۰۰$ میلیون تومان

ج) حقوق کارکنان $\leftarrow ۱۵۰$ میلیون تومان

$$\text{تومان} \Rightarrow ۴۵ + ۴۵۰ + ۹۰ + ۱۵۰ = ۷۳۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه‌ها}$$

$$\text{تومان} \Rightarrow ۹۰۰ - ۷۳۵ = ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰$$

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

الف) پیامد رفتار افرادی که کسب و کار حرام دارند؛ این است که به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند.

ب) پیدا کردن بازار متناسب برای فروش کالاها، روشی برای افزایش درآمد است، نه کاهش هزینه‌های تولید، اما «حذف نیروی انسانی غیرضروری» سبب کاهش هزینه‌های تولید می‌شود.

پ) انسان‌هایی که در کسب و کار از مسئولیت خود شانه خالی می‌کنند، در واقع حقوق دیگران را پایمال می‌کنند.

ت) این افراد با این دیدگاه که هدف (یعنی کسب سود) وسیله را توجیه می‌کند، کارهای خود را عقلانی جلوه می‌دهند.

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

مراحل راه اندازی کسب و کار شخصی به ترتیب عبارتند از:

گام اول: ثبت نام کسب و کار

گام دوم: مطالعه قوانین و مقررات مربوط به آن

گام سوم: اقدام برای گرفتن گواهی نامه یا پروانه فعالیت رسمی

گام چهارم: حفظ اسناد مربوط به هزینه ها و درآمد

گام پنجم: پرداخت حقوق کارکنان طبق قانون کار و بیمه کردن آن ها

(ب) در یک شرکت سهامی، «مدیرعامل» وظیفه نظارت بر مدیران اجرایی و روابط عمومی را دارد.

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۳ درست است.

ابتدا درآمد را محاسبه می کنیم:

$$\text{درآمد} = \text{تعداد کالا} \times \text{قیمت کالا}$$

$$\text{درآمد} = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

سپس هزینه ها را به سالانه تبدیل می کنیم:

$$\text{اجاره سالانه معادل} \leftarrow ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$\text{حقوق سالانه همه کارمندان} \leftarrow ۳,۰۰۰,۰۰۰ \times ۸۰ \times ۱۲ = ۲,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{خرید مواد اولیه سالانه} \leftarrow ۱,۸۳۲,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$\text{هزینه استهلاک سالانه} \leftarrow ۲,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{تومان} \quad ۱۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۸۳۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۲۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه ها}$$

$$\text{سود کل} = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سهم گروه اول} \leftarrow ۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰\% = ۱۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سهم گروه دوم} \leftarrow ۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۰\% = ۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{سهم گروه سوم} \leftarrow ۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۴۰\% = ۹,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه های نادرست:

(الف) کارآفرینان با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می کنند که البته این کار چندان آسان نیست.

(ت) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد و احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

شرح عبارت ها:

(الف) مهم ترین تفاوت تعاونی ها با شرکت ها در نحوه اداره آن است که در تعاونی ها، براساس هر نفر، یک رأی است نه براساس تعداد سهام.

(ب) کسب و کار شخصی می تواند سود بیشتری نسبت به شرکت های سهامی داشته باشد، اما در رقابت بالاتر، شرکت سهامی می تواند به دلیل حجم تولید بیشتر، قیمت های پایین تری در نظر بگیرد.

(پ) وقتی نمی خواهند فعالیت جمعی را قانونی پیش ببرند، در واقع باید کسب و کار شخصی راه بیندازند.

(ت) هر دو گزینه پاسخ درست هستند.

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

ایشان ماهانه ۷,۸۰۰,۰۰۰ تومان ضرر می کردند و تنها از طریق کاهش حقوق کارمندان مجبور به جبران این ضرر هستند؛ پس، این مقدار را تقسیم بر تعداد کارمندان می کنیم.

این مبلغ باید ماهانه کسر شود:

$$7,800,000 \div 13 = 600,000 \text{ تومان}$$

اما سؤال سالانه را از ما خواسته است؛ پس:

$$600,000 \times 12 = 7,200,000 \text{ تومان}$$

(درس ۲ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

عبارت های «ب» و «ت» و «ث» نادرست هستند.

بررسی عبارت های نادرست:

عبارت های «ب» و «ت» بالعکس هستند یعنی عبارت «ب» تعریف ویژگی «تیزبین» است و عبارت «ت» به تعریف ویژگی خوش بین

عبارت «ث» هم تعریف ویژگی «نوآور بودن» است.

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۱ درست است.

ابتدا درآمد را محاسبه می کنیم:

$$36 \times 25,000,000 = 900,000,000 \text{ تومان}$$

هزینه ها را سالانه محاسبه کرده و سپس جمع می کنیم:

$$4,000,000 \times 12 \times 12 = 576,000,000$$

حقوق سالانه کارمندان:

$$7,500,000 \times 12 = 90,000,000$$

اجاره سالانه:

$$90,000,000 \times 30\% = 27,000,000$$

هزینه استهلاک:

$$576,000,000 \times \frac{2}{3} = 384,000,000$$

هزینه خرید مواد اولیه سالانه:

$$576 + 90 + 27 + 384 = 1,077,000,000 = \text{مجموع هزینه ها}$$

هزینه ها - درآمد = سود یا زیان

$$900,000,000 - 1,077,000,000 = -177,000,000 \text{ زیان}$$

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

هر دو مفهوم در پاسخ به این پرسش معلوم می شوند که «مالک محصول یا کالاهای نهایی که به مشتری عرضه می شود، کیست؟»

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

ابتدا سود سالیانه را بر ماهانه تبدیل می کنیم:

$$2,880,000,000 \div 12 = 240,000,000$$

درآمد چهار برابر هزینه ها ← جایگذاری می کنیم ← درآمد ← y, هزینه ها ← x

سود = هزینه ها - درآمد

$$\text{سود} = y - x$$

$$\text{سود} = 4x - x$$

$$\text{سود} = 3x \rightarrow 3x = 240,000,000 \rightarrow x = \frac{240,000,000}{3} = 80,000,000$$

$$\text{درآمد} = 4(80,000,000) = 320,000,000 \xrightarrow{\text{پس}} \text{درآمد} = 80,000,000 = \text{یعنی مجموع هزینه ها}$$

شرح هزینه ها:

هزینه مواد اولیه: ؟

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{حقوق کارکنان: } 1,500,000 \times 10 = 15,000,000 \\ \text{هزینه اجاره: } 20,000,000 \\ \text{هزینه استهلاک: } 1,500,000 \\ \text{مجموع} \end{array} \right. \leftarrow \begin{array}{l} 80,000,000 - 36,500,000 \\ = 43,500,000 \text{ تومان} \end{array}$$

هزینه خرید مواد اولیه

(درس ۱ - کسب و کار کارآفرینی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۴ درست است.

کتاب‌ها معمولاً متن‌های «دیداری» به شمار می‌آیند؛ اگر خواننده شوند، به آن‌ها متن‌های «شنیداری» یا «خوانداری» می‌گوییم. (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۲؛ سطح دشواری: آسان)

۳۲. گزینه ۲ درست است.

پیش از خوانش، نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف لحن و آهنگ، ضروری است. پس از شناسایی لحن مناسب با حال و هوای محتوای اثر، خواندن اتفاق می‌افتد. پس لازم است تمام اثر، یکباره و بی‌گسست، خوانده شود تا درک ارتباط طولی و فهم محتوایی دچار اختلال نشود. (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۳. گزینه ۴ درست است.

وجود رابطه ترادف بین «جیب» و «گربیان» در حیطه «قلمرو زبانی» و وجود مراعات نظیر در حیطه «قلمرو ادبی» بررسی می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مثنوی بودن قالب شعر - فراوانی بیان و بدیع لفظی (هر دو در حیطه قلمرو ادبی می‌باشند).
 - (۲) وجود لغات کهن و مهجور - فراوانی ترکیبات بدیع و تازه (هر دو در حیطه قلمرو زبانی می‌باشند).
 - (۳) پرداختن به تذهیب نفس - باور به قضا و قدر و مشیت الهی (هر دو در حیطه قلمرو فکری می‌باشند).
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

پرداختن به مفهوم «توجه به جایگاه دل و ارزش آن» در گزینه «۳»، یادآور «قلمرو فکری» تحلیل شعری از «الهی‌نامه عطار نیشابوری» در کتاب درسی می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) حضور واژه کهن «گازر» یادآور «قلمرو زبانی» تحلیل شعری از «الهی‌نامه عطار نیشابوری» در کتاب درسی است.
- (۲) به‌کارگیری «همی» یادآور «قلمرو زبانی» تحلیل شعری از «الهی‌نامه عطار نیشابوری» در کتاب درسی است.
- (۴) این گزینه یادآور تحلیل هیچ‌کدام از قلمروهای زبانی و ادبی و فکری شعر عطار نیست و حضور کلمه «روباه» نمی‌تواند یادآور قلمرو فکری آن شعر باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

حکایت «طنزگونه» است و «غنایی» نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اولین «را» حاضر در متن: حرف اضافه در معنی «به» - دومین «را» حاضر در متن: مفعولی
 - (۳) نثر ساده و همه‌فهم است و تکلف و تصنع ندارد.
 - (۴) حکایت و مصراع گزینه «۴» هردو به «بی‌ثمری تمسخر» اشاره دارند.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

متن زیر برگرفته از باب «برزویه طبیب» است که در صفحه ۱۷ کتاب درسی علوم و فنون ادبی «۱» به آن اشاره شده است. (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی ابیات:

- (الف) شاعر در حال مدح و توصیف ویژگی‌های ممدوح است. (مدحی)
 - (ب) شاعر به پند و اندرز پرداخته است. (تعلیمی)
 - (پ) شاعر با حالتی طرب‌انگیز به توصیف طبیعت پرداخته است. (غنایی)
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

در تمامی گزینه‌ها شاعر به مفاخره و خودستایی می‌پردازد؛ اما، در بیت گزینه «۳» شاعر با زبان و لحنی طنزگونه می‌گوید: من دیگر شعر نمی‌نویسم چرا که آنقدر سخن و شعر من شیرین است، مگس بر بالای سر من اذیت و آزار می‌رساند.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

بررسی «حذف فعل به قرینه» در حوزه قلمرو «زبانی» قرار می‌گیرد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) حضور شیوه کهن فعل (کردی = می‌کرد / خوردی = می‌خورد) که در حوزه قلمرو «زبانی» قرار می‌گیرد.
 - (۲) کاربرد «را» در معنای حرف اضافه «به» که در حوزه قلمرو «زبانی» قرار می‌گیرد.
 - (۳) مضمون «وابسته و بنده کسی نبودن» در طول متن مورد بحث است که در حوزه قلمرو «فکری» قرار می‌گیرد.
- (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به تحلیل قسمتی از کلیله و دمنه در درس «۱» علوم و فنون ادبی (۱)، در بیت گزینه «۱» شاهد دو «ویژگی زبانی» یکسان با کلیله و دمنه هستیم: ۱- جدا نوشتن نشانه منفی ساز فعل (نه‌اندیشد) ۲- جمع بستن حیوانات با «ان» (ماران، موشان)
بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) حضور ترکیب «زنبورخانه» به جای «لانه زنبور»، صرفاً یک ویژگی زبانی مشترک با کلیله و دمنه را یادآور است.
 - (۳) جمع بستن حیوانات با «ان» صرفاً «یک» ویژگی زبانی مشترک با کلیله و دمنه را یادآور است؛ ضمناً حضور ترکیب «روبهان حیل‌ساز» یادآور «قلمرو زبانی» «الهی‌نامه عطار نیشابوری» بر طبق تحلیل کتاب درسی است.
 - (۴) به کار بردن «اشتر» به جای «شتر»، صرفاً «یک» ویژگی زبانی مشترک با «کلیله و دمنه» را یادآور است
- (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی ابیات:

- (الف) کاربرد تاریخی دستور در افعال در فعل «نمی‌یارسد»
 - (ت) کاربرد کلمه قاتل برای غیرانسان در ترکیب «زهر قاتل»
- (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۴ و ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

«شاخ» در عبارت صورت سؤال (برگرفته از متن کتاب درسی، ص ۱۷) و ابیات گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳» در معنای «شاخه درخت» است؛ اما، در بیت گزینه «۴» در معنای «نیش» است.
(علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۲ درست است.

با توجه به بررسی و تحلیل «قلمرو فکری» رباعی، می‌توانیم پرداختن به مفاهیم «قناعت» و «اتکا به خود و عدم وابستگی به دیگران» را در آن مشاهده کنیم.
این مفاهیم در ابیات گزینه‌های «۱» و «۳» و «۴» نیز دیده می‌شوند و تنها بیت گزینه «۲» است که به این مفاهیم ارتباطی ندارد، و در آن به «صداقت و راستی» و «دورویی و تزویر مردم» پرداخته شده است.
(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

محتوای ابیات به ترتیب:

- (الف) عرفانی
- (ب) حماسی
- (پ) شادباشی
- (ت) عرفانی
- (ث) تعلیمی

(علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: آسان)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

- ابیات فاقد آرایه «تلمیح» می‌باشند. (تشبیه: کوزه چو من عاشق بوده است - استعاره: گردن قائل بودن برای کوزه (تشخیص) علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

همانطور که می‌بینیم افعالی چون همی‌یابند معادل می‌یابند و پذیرند معادل بپذیرند امروز است و این کاربرد دستور تاریخی مشهود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قضیت یا قضیه، نقصان، جمال و... عربی هستند.

(۳) ترکیب‌سازی هم به چشم نمی‌خورد.

(۴) کنایه و تضاد مربوط به قلمرو ادبی است نه قلمرو زبانی.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

(الف) (در مورد و اکثر گزینه‌ها) جملات کوتاه و ساده وجود دارد. (کوتاهی جملات)

(ب) مر نشانه مفعول یا متمم است که پس از آن را می‌آید.

(پ) همی بر سر بن فعل آمده و زمان مضارع اخباری ساخته است. (حیطه دستور تاریخی)

(ت) واژگان زی و چخید از نمونه‌های کاربرد واژگان کهن است. (واژگان کهن)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۸. گزینه ۲ درست است.

تضاد بین واژگان مدح و هجا و تناسب میان گوهر و معدن.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱) قالب قطعه است

گزینه (۳) لحن مدحی است

گزینه (۴) در دسته غنایی قرار می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱، ص ۱۵ تا ۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۳ درست است.

- «را» در بیت دوم مفعولی و در بیت سوم حرف اضافه است.

- ترکیب‌های وصفی ابیات: مردم نیک - مردم بد - جوانمرد صاحب‌خرد. - بدمرد (مقلوب) - فلان کس

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱، ص ۱۵ تا ۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

- صورت سؤال بیتی در نوع غنایی است و بیت اول هم همینطور است.

(۲) با توجه به توصیه شاعر به اینکه نباید از آدم بد اخلاق چیزی درخواست کرد تعلیمی است.

(۳) حماسی می‌باشد

(۴) نیز مانند بیت دوم جنبه تعلیمی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۴ و ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۱. گزینه ۳ درست است.

- بیت گزینه ۳ و صورت سؤال هر دو به نترسیدن و در تکاپو بودن اشاره می‌کند و زیستن در آرامش را نهی می‌کند.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) شدت جنگ و خونریزی

(۲) بی‌حاصلی دریای عشق

(۴) بی‌اختیاری

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱، ص ۱۷ تا ۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

– همه ابیات دربارهٔ پایداری عاشق در راه عشق سخن می‌گوید؛ ولی، در گزینه «۴» به این مفهوم اشاره شده است که عشق بیان کردنی نیست. (علوم و فنون ادبی (۱) – درس ۱، ص ۱۷ تا ۲۰؛ سطح دشواری: آسان)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دقیقاً مفهوم برعکس مقابل بیت را بیان می‌کند.

(۲) پیرامون جدایی و قابل بیان نبودن درد فراق و جدایی سخن می‌گوید نه از قابل بیان نبودن عشق.

(۳) راجع به پرخطر بودن راه عشق است.

(علوم و فنون ادبی (۱) – درس ۱، ص ۱۷ تا ۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۴. گزینه ۴ درست است.

– در همهٔ گزینه‌ها به فضیلت قناعت (خرسند بودن یعنی قانع بودن) اشاره شده است ولی در گزینه «۴» پیام اصلی در فضیلت قناعت کردن نیست و شاعر صرفاً می‌گوید همواره قناعت ورزیده است.

(علوم و فنون ادبی (۱) – درس ۱، ص ۱۷ تا ۲۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

– همهٔ گزینه‌ها به «ارزش وقت و غافل نبودن» اشاره دارد ولی گزینه «۳» به «سخت و بدگذر بودن زمان» اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) – درس ۱، ص ۱۷ تا ۲۰؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۲ درست است.

– «علت باشگاه رفتن جوانان» پرسشی است که از کنشگر می‌توان پرسید؛ زیرا، فعالیت او با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. بنابراین به هدفدار بودن اشاره دارد.

– «بوق زدن راننده» یک کنش محسوب می‌شود و معنادار است.

– «انتخاب رشتهٔ کنکور» به ارادی بودن کنش بستگی دارد.

– «انگلیسی صحبت کردن» مربوط به آگاهانه بودن کنش است چرا که فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زیاد سخن گوید.

(جامعه‌شناسی (۱) – درس ۱ – ص ۳، ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

– مباحثه و تبادل نظر در مورد یک موضوع بیش از همه «آگاهانه بودن کنش» را می‌رساند.

– فردی که در مخالفت با نظریه مطرح شده بلند می‌شود و میز مذاکره را ترک می‌کند، می‌خواهد اعتراض خود را نشان دهد؛ بنابراین، این عمل او به معنای اعتراض بوده و به «معنادار بودن کنش» اشاره دارد.

– ایست قلبی در اثر شدت ناراحتی و عصبانیت، کنش محسوب نمی‌شود ولی «پیامد غیرارادی کنش» می‌باشد.

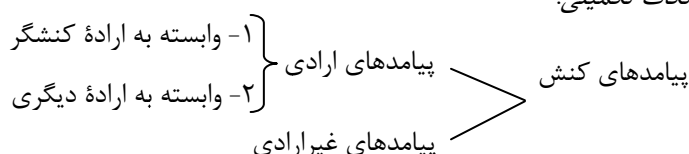
– اینکه دیگران تصمیم به انتخاب یک کار «انتقال رئیس جلسه به بیمارستان» می‌گیرند، بیش از همه به «ارادی بودن کنش» اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی (۱) – درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۳ درست است.

– پیامدهای ارادی و ورزش کردن که به ارادهٔ کنشگر وابسته است، «ورزش حرفه‌ای و ورزشکار حرفه‌ای شدن» می‌باشد.

– پیامد غیرارادی سیگار کشیدن «آسیب و بیماری برای خود و دیگران» است.
نکات تکمیلی:

(جامعه‌شناسی (۱) – درس ۱ – ص ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) موفقیت در کارها پیامد ارادی کنش وابسته به دیگری برای «رعایت حیا» درست است. ولی تسلط پیدا کردن بر اعصاب پیامد ارادی «کنترل خشم» و وابسته به اراده کنشگر است.

۳) افزایش عزت نفس پیامد غیرارادی «رعایت حیا» می‌باشد. قرب به خدا پیامد غیرارادی «کنترل خشم» است.

۴) حفظ حجاب پیامد ارادی «رعایت حیا» وابسته به اراده کنشگر می‌باشد ولی افزایش اعتمادبه‌نفس پیامد غیرارادی «کنترل خشم» است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ - ص ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

- قرار گرفتن بر سر دوراهی ویژگی «ارادی بودن کنش» را نشان می‌دهد. (ص ۴)

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا، فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. بنابراین به هدف‌دار بودن کنش اشاره دارد. (ص ۵)

- آداب و رسوم همیشه «معنادار» هستند و هنجارهای آن برگرفته از ارزش‌هایی است که بار معنایی دارند. (ص ۶)

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ - ص ۴ تا ۶؛ سطح دشواری: آسان)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

- توجه به مسائل روز (مُد) یک موضوع اجتماعی است؛ پس، کنش اجتماعی محسوب می‌شود.

- دزدی در شب و یا حتی روز هم، کنش اجتماعی است.

- آداب غذا خوردن و نوشیدن هم، کنش اجتماعی است.

- درس خواندن و قبولی در دانشگاه عملی است که در کنار دیگران معنا پیدا می‌کند پس، کنش اجتماعی است.

- مهاجرت امری اجتماعی است زیرا، به منظور بهبود وضعیت اقتصادی یا فرهنگی صورت می‌گیرد.

- تمرین کردن هم وقتی به قصد اجرای تئاتر باشد، امری اجتماعی است.

- بلند شدن در مقابل بزرگ‌ترها هم جزو آداب و رسوم است و حتماً اجتماعی است.

- رعایت قوانین رانندگی هم رفتاری است که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم؛ پس اجتماعی است.

- عدالت برای قاضی هم یک امر تأثیرگذار بر دیگران است پس، کنش اجتماعی است.

* تمام موارد ذکرشده به نوعی کنش‌های فردی ما هستند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ - ص ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

- همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن $\Leftarrow$ نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی

- از طریق تعلیم و تربیت ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند $\Leftarrow$ جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

- کنش ناظر به گذشتگان و معاصران و آیندگان $\Leftarrow$ کنش اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ - ص ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

- وقتی از احترام صحبت می‌کنیم در مورد (ارزش اجتماعی) صحبت می‌کنیم.

- قسمت دوم یعنی سلام و احوال‌پرسی با دوستان دوستش شیوه انجام کنش است. برای اینکه ارزش اجتماعی محقق شود، شیوه انجام کنش را هم «هنجار اجتماعی» می‌گوییم.

- قسمت آخر هم زمانی که از او تشکر می‌کند یعنی داریم فرد را تشویق می‌کنیم که این رفتار را تکرار کند و تشویق کردن هم به نوعی «کنترل اجتماعی» است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ - ص ۱۳ و ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

کوه یک پدیده طبیعی است اما معنادار نیست؛ زیرا، معناداری ویژگی پدیده‌های اجتماعی است که براساس کنش‌های هدف‌دار، ارادی و آگاهانه ایجاد شده است.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲ - ص ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۴ درست است.

- دختری که پس از تمرین زیاد رانندگی کردن را یاد می‌گیرد پس، یادگیری غیرارادی (طبیعی) می‌شود و چون درون ما اتفاق می‌افتد، یک امر «درونی» است.
 - شکست و ناامیدی هم یک امر غیرارادی (طبیعی) است و چون درون ما اتفاق می‌افتد، یک امر «درونی» به حساب می‌آید.
 - امتحان دادن یک کنش ارادی است اما قبولی در دانشگاه به نمرات ما بستگی دارد که توسط معلمان این نمرات داده می‌شود و کنش ارادی معلم به حساب می‌آید و آن را ارادی در نظر می‌گیریم و یک امر «بیرونی».
 - خستگی پس از انجام یک کار سنگین روزانه هم یک طبیعی است و چون مربوط به یک فرد است «درونی» است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

- شکل رسم‌شده نسبت میان کنش اجتماعی، پدیده اجتماعی و پیامدهای کنش اجتماعی را نشان می‌دهد.
 - مثل یک مربع بزرگ و دو دایره داخل مربع در برخی بخش‌ها با هم اشتراک دارند و یک‌سری بخش‌های متفاوت که روی مربع نوشته شده است، پدیده اجتماعی و روی دایره‌ها نوشته شده است. کنش اجتماعی و پیامد کنش اجتماعی است. پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش، نسبت متباین با هم دارند و بخشی را شامل می‌شود که فاقد نسبت مشترک با هم هستند.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۷. گزینه ۳ درست است.

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجایی که با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند پدیده‌های اجتماعی معنا دارند. در بسیاری از موارد آدمیان کنش خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیر ارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبش خودداری می‌کند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) هر دو بخش نادرست است.
 - (۲) بخش اول نادرست و بخش دوم درست است.
 - (۴) گزینه بخش اول نادرست (فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای زندگی اجتماعی و کنش اجتماعی ایجاد می‌کنند) و بخش دوم نادرست (در مورد پیامد ارادی کنش) است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - ترکیبی ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۳ درست است.

- سه عبارت نادرست بیان شده است:
 - بررسی عبارت‌های نادرست:
 - انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند، ولی چه بسا در مواردی انسان آن را اصل قرار می‌دهد و رفع نیازها و تأمین سعادت او در حاشیه قرار می‌گیرد، به عبارتی به جای اینکه این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.
 - کنش‌های ما انسان‌ها آثار پیامدهای فردی و اجتماعی دارند. این آثار و پیامدها می‌توانند کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت باشند.
 - نرخ جایگزینی به این معنا است که هر زن در طول عمر خود چه تعداد فرزند به دنیا می‌آورد، جمعیت‌شناسان رقم جایگزینی را بین عدد ۲/۱ تا ۲/۲ تعیین می‌کنند.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲، ص ۱۵ تا ۱۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۱ درست است.

ویژگی‌های خانواده‌های تک‌فرزند:

- نوع ارتباط محدود به ارتباط پدر و مادر و فرزند است. در این خانواده‌ها معمولاً کودکان در خانه ارتباط با افراد هم سن و سال و هم نسل‌های خود را نمی‌آموزند. انتظارات بالای والدین از فرزند و هم حمایت و پشتیبانی زیاد از او به عمل می‌آورند و در نتیجه کودک متوقع، سخت‌گیر یا زودرنج و آسیب‌پذیر می‌شود.

ویژگی‌های خانواده‌های چندفرزند:

از تمرکز افراطی والدین به فرزندان کاسته می‌شود و پدر و مادر با درک تفاوت‌های کودکان خود، انتظاراتشان را تنظیم می‌کنند.
- فرزندان نیز در تعامل با یکدیگر، ارتباط گرفتن با دیگران، تقسیم کار تعاون و همکاری در انجام کارها را یاد می‌گیرند.
(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۲، ص ۱۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

- فاطمه کتاب درسی خود را به درستی می‌خواند ← کنش انسانی / کنش بیرونی
 - مطالب درسی را به خوبی یاد می‌گیرد ← پیامد طبیعی / کنش انسانی
 - به پرسش‌های آزمون معلم پاسخ می‌دهد ← کنش انسانی / کنش بیرونی
 - معلم هم متناسب با تلاش او نمره قبولی می‌دهد ← کنش انسانی / کنش بیرونی
- (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۳ درست است.

هر پژوهش تاریخی، مراحل را به ترتیب پشت سر گذاشته تا شکل گرفته است. به جدول زیر توجه کنید:

مرحله اول: انتخاب موضوع	موضوع باید تازه و غیرتکراری باشد. / هر پژوهش مسئله تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد. / دارای اثر و فایده باشد. / موضوع باید دارای منابع و اطلاعات کافی باشد.
مرحله دوم: تدوین پرسش‌های تحقیق	علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می‌کنند، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند / اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج و ... پرسش می‌شود.
مرحله سوم: شناسایی منابع	میزان دقت و اعتبار یک سند و منبع باید بررسی شود. / باید از اصالت و جعلی بودن سند باخبر گردید.
مرحله چهارم: گردآوری و تنظیم اطلاعات	اطلاعات مربوط به موضوع تحقیق را از منابع و اسناد تاریخی استخراج و سپس تنظیم و دسته‌بندی می‌کند.
مرحله پنجم: تحلیل و تفسیر اطلاعات	مورخ با استفاده از شواهد و مدارک به تحلیل و تفسیر و بازسازی رویدادهای تاریخی می‌پردازد.
مرحله ششم: گزارش یافته‌های پژوهش	پژوهشگر، نتایج و یافته‌های تحقیق را استخراج و در قالب گزارش علمی ارائه می‌کند.

حالا با توجه بر جدول بالا، به بررسی موارد می‌پردازیم:

- الف) پرسش‌ها باعث می‌شوند تا هدف پژوهش مشخص شوند؛ به‌علاوه در این مورد ما سه پرسش اصلی داریم و پس به راحتی درمی‌یابیم که عبارت «الف» مربوط به «مرحله دوم» است. (ردّ گزینه ۱)
- ب) آگاهی از اصالت یا جعلی بودن یک سند مربوط به «مرحله سوم» است. (ردّ گزینه ۲)
- پ) کلیدواژه استخراج و تنظیم و دسته‌بندی، مربوط به «مرحله چهارم» است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)
- ت) به‌طور کلی تحلیل رویدادها مربوط به «مرحله پنجم» است. (ردّ گزینه ۳)
- پس موارد گزینه ۳، درست می‌باشد.

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۶ و ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۱ درست است.

الف) بیشتر مورخان دوران اسلامی به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند. دقت داشته باشید که قرن‌های ۱۳ تا ۱۷م منظور دوران رنسانس است که تاریخ‌نگاری نوین و روش‌هایش ظهور پیدا کرد. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

ب) تدوین خدای‌نامه‌ها یا خدای‌نامه‌ها در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد. کتاب گفته از روزگار باستانی ایران به‌ویژه دوره هخامنشیان و ساسانیان نیز سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد، اما خدای‌نامه‌ها را فقط به ساسانیان اختصاص داده است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

پ) قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است. (ردّ گزینه ۲)

ت) دقت کنید که این مورد اشاره به هروودت، مورخ یونانی دارد. تاریخ‌نگاری در مفهوم کامل آن از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هروودت، که پدر تاریخ لقب گرفت آغاز شد. کتاب تاریخ او که بیشتر مطالب آن شرح جنگ‌های یونان و ایران است، کهن‌ترین و کامل‌ترین کتاب تاریخی به‌جامانده از عصر باستان است. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۳ تا ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد:

الف) اختراع خط حدود ۵ هزار سال پیش صورت گرفت و بعد از آن به‌تدریج توجه انسان به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خود جلب شد.

ب) قدمت سنگ‌نوشته روز تا بیش از ۴ هزار سال است.

پ) هروودت قرن ۵ ق.م در یونان باستان ظهور کرد؛ پس قطعی است و احتمالی نیست!

ت) رنسانس حدود قرن‌های ۱۳ تا ۱۷ م در اروپا شکل گرفت و به‌دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی در همین دوره بود که علم تاریخ متحول شد.

* نکته: مورد «ب» هم ممکن است شک‌برانگیز باشد، چون کتاب ذکر کرده که بیش از ۴ هزار سال و از لحاظ منطقی این قضیه هم درست باشد. اما وقتی درباره قید صحبت می‌شود، احتمالات را در نظر نمی‌گیریم! پس گزینه درست دقیقاً همان گزینه ۲ است.

(تاریخ (۱) - درس اول، ترکیبی صفحات ۳، ۴ و ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سؤال به کلمه به‌ترتیب اشاره شده است، با این اوصاف، فقط گزینه «۲» درست می‌باشد؛ زیرا هم روال ترتیب را حفظ کرده و هم توالی مراحل را.

پس در نتیجه گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ چون ترتیب و توالی مراحل در آن دیده نمی‌شود، اشتباه می‌باشد.

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۹ و ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

فواید و کارکردهای مطالعه تاریخ:

۱- منبع شناخت و تفکر، ۲- بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده، ۳- تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

طبق گزینه ۳) یعنی اولین فایده و کارکرد مطالعه تاریخ درست می‌باشد و منبع شناخت و تفکر که در آن از سخن استاد شهید مطهری نیز استفاده شده است.

تحلیل گزینه‌های دیگر:

پس گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ از فواید و کارکرد مطالعه تاریخ بخش ۱ از قسمت ۳، تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی استخراج.

«دقیقاً ترتیب و توالی مراحل به‌درستی رعایت نشده است و گزینه‌های ۲ و ۴ هر دو از قسمت ۲ فواید کارکرد مطالعه تاریخ یعنی بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده استخراج شده.»

(تاریخ (۱) - درس ۱، ص ۹ و ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

زمان و مکان دو رکن مهم دانش تاریخ است و نخستین پرسش تاریخ‌نگاران این است که رویدادهای تاریخی در چه زمانی و در کجا رخ داده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

زمان و مکان دو رکن جدایی‌ناپذیر در دانش تاریخ است بدین خاطر نخستین پرسش تاریخ‌نگاران بر هر دو مورد زمان و مکان اشاره شده است.

در نتیجه گزینه‌های ۱ و ۴ صرفاً به رویدادهای تاریخ با نگاه زمان و یا گزینه ۲ صرفاً به مکان تاریخی اشاره شده است، اشتباه می‌باشد.

(تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

برخی از محققان معاصر نیز به‌صورت دقیق و مفصل تأثیر پدیده‌های جغرافیایی مانند رودهای دجله، فرات، نیل، کارون و سند و جلگه‌های حاصلخیز پیرامون آن‌ها را بر شکل‌گیری و توسعه تمدن‌های باستانی بین‌النهرین، مصر، ایران و هند بررسی کرده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) همه وقایع و تحولات به‌صورت دقیق در این گزینه اشاره شده است و همه وقایع فقط در بستر مکان رخ داده است.

(۳) محققان به‌صورت دقیق و مفصل به مهاجرت و پیروزی‌ها و شکست در این تمدن‌ها اشاره دارند.

(۴) هدف محققان چگونگی توسعه تمدن‌های باستانی بین‌النهرین، مصر، ایران و هند بوده است. نه نقش و تأثیر رودهای آمازون و می‌سی‌سی‌پی در آمریکا و جلگه‌های اطراف آن.

(تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد نادرست:

(الف) رومیان در آغاز گاه‌شماری دقیقی نداشتند، به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م امپراتور روم (ژولیوس سزار) دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شود. حدود دو قرن پس از آن که امپراتوری روم دین مسیحیت را رسمیت بخشید، در سال ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان (مسیحیان) تعیین شد.

(تاریخ (۱) - درس ۲، ص ۱۲ تا ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و محیطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند، بدین‌گونه علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده کمک کند. ← بهره‌گیری از نوشته برای حال و آینده بررسی سایر گزینه‌ها:

متن و عبارت داخل پرانتز کاملاً با یکدیگر هماهنگ می‌باشند.

(تاریخ (۱) - درس ۱ و ۲، ص ۵، ۹، ۱۰ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۲ درست است.

(۱) قدیمی‌ترین متن تاریخی که همان سنگ‌نوشته به خط کهن مصری است بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد و از اختراع خط ۵ هزار سال می‌گذرد.

(۳) کشفیات جغرافیایی و انقلاب‌های بزرگ معاصر، فقط به زمان وقوع این حوادث محدود نبوده، بلکه دوران پس از آن حوادث را نیز به طرز چشمگیری متأثر کرده است.

(۴) هرودت به منظور نگارش کتاب تاریخ خود به مصر و فینیقیه سفر و شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی کرده است.

(تاریخ (۱) - درس ۱ و ۲، ص ۳، ۵، ۱۰ و ۱۷؛ سطح دشواری: دشوار)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۲ درست است.

الف) این روش در تمامی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد. و در برخی از آن‌ها تمام تلاش پژوهشگر در کتابخانه صورت می‌گیرد و در برخی دیگر، بخشی از پژوهش در آنجا انجام می‌شوند.
ب) در این روش پژوهشگر به محل مورد نظر می‌رود و از ابزارهایی مثل مصاحبه، پرسش‌نامه مشاهده که از ابزارها گردآوری اطلاعات میدانی است، استفاده می‌کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) هر دو مورد «الف» و «ب» مربوط به گام سوم (جمع‌آوری اطلاعات) است.
۳) در واقع عبارت مربوط به مورد «ب» است.
نکات تکمیلی:

مراحل پژوهش در جغرافیا

- طرح سؤال و بیان مسئله (گام اول)
 - تدوین فرضیه (گام دوم)
 - جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم)
 - پردازش اطلاعات (گام چهارم)
 - نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (گام پنجم)
- (جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌سازی در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهد.
فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است.
(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۴ درست است.

پاسخ تشریحی:

پرسش‌های کلیدی جغرافیا عبارت‌اند از:

- ۱- کجا ← رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده ارتباط دارد. (درستی هر ۴ گزینه) ← مورد «الف»
 - ۲- چه چیزی ← بر ماهیت پدیده یا مسئله، دلالت دارد. (درستی گزینه‌های ۳ و ۴) ← مورد «ت»
 - ۳- چرا ← به علت وقوع پدیده می‌پردازد. (درستی گزینه‌های ۱ و ۴) ← مورد «ب»
 - ۴- چه موقع ← به زمان وقوع پدیده می‌پردازد.
 - ۵- چه کسی ← به روابط متقابل انسان و محیط می‌پردازد.
 - ۶- چگونه؟ ← به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. (درستی گزینه ۴) ← مورد «پ»
- (جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۳ درست است.

پاسخ تشریحی:

الف) ناظر بر پردازش اطلاعات، «گام چهارم» است.

ب) نوعی نتیجه‌گیری «گام پنجم» است.

پ) دقت کنید که عبارت، یک سؤال است؛ پس مربوط به «گام اول» (طرح سؤال و بیان مسئله) است.

ت) این عبارت نوعی فرضیه است؛ به علاوه با عبارت «به نظر» می‌رسد هم شروع شده؛ پس، مربوط به «گام دوم» است.
(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۴ درست است.

به متن زیر دقت کنید:

توفان عصر یکشنبه در کن و سولقان این توفان فصلی است و هر ساله در فصل بهار اتفاق می‌افتد.

چه چیز؟ چه موقع؟ کجا چطور

* نکته: فرق بین چرا، چه چیز و چطور به مانند مو باریک است؛ چرا: علت وقوع پدیده‌ها را بررسی می‌کند / چه چیز: بر ماهیت مسئله یا پدیده دست دارد. / چطور: به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

(جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۶. گزینه ۳ درست است.

با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لازمه شناخت ظرفیت‌ها و توانایی‌های محیطی و علم جغرافیا است.

(۲) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها، عملکرد انسان با محیط طبیعی را نشان می‌دهد.

(۴) درک ارتباط میان انسان و عوامل طبیعی به روابط متقابل انسان و محیط اشاره دارد.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه نادرست:

پدیده به یک واقعیت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود شده باشد، گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسان‌ساخت باشد.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

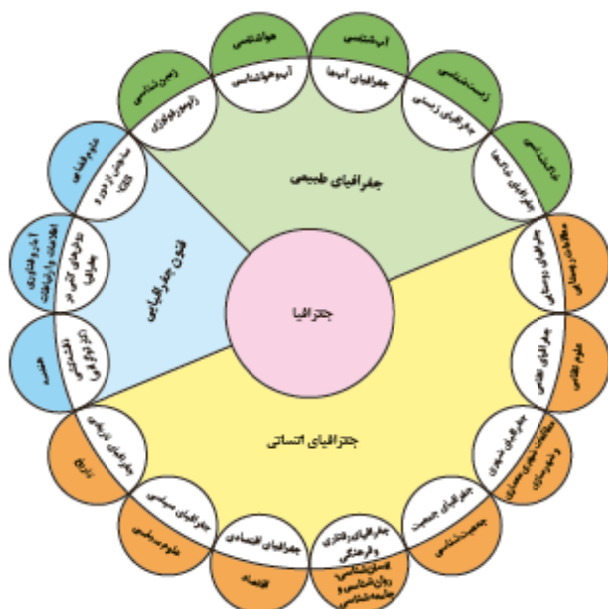
الف: جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد. مانند اینکه چگونه منابع معدنی یک ناحیه در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد.

ب: رابطه بین عرضه و تقاضا با قیمت، یک موضوع اقتصادی است و مربوط به علم اقتصاد و معیشت می‌باشد.

پ: بررسی تأثیر دما بر نوع معماری مربوط به آب‌وهواشناسی است.

ت: مورد ت یک اصل کاملاً هواشناسی است.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۹. گزینه ۲ درست است.

علوم فضایی هم ناشی است که حاصل ارتباطش با جغرافیا فنون جغرافیایی با سنجش از دور یا GIS است.

* نکته: جغرافیای خاک حاصل دانش خاک‌شناسی و جغرافیا است و ارتباطی به آنچه در صورت سؤال خواسته شده ندارد.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۳؛ سطح دشواری: نسبتاً دشوار)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

عبارت «ب» اشتباه است. جغرافی‌دان برای بررسی امکان گسترش فیزیکی شهر باید از نقشه‌خوانی استفاده کند.

(جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

منطق

۹۱. گزینه ۳ درست است.

رفتار ذهن هنگام تفکر به صورت غیرارادی (طبیعی) است. ذهن این عمل طبیعی را قاعده‌مند و طبق اصولی خاص انجام می‌دهد. وظیفه دانش منطق کشف و دسته‌بندی و آموزش این اصول و قواعد است. به عبارت دیگر گزینه مذکور بیان رفتار منطقی ذهن می‌باشد و تعریف علم منطق نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

هدف از دانش منطق، جلوگیری از خطای اندیشه (ردّ گزینه ۱) و تأکید بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است، (ردّ گزینه ۲) تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشیم. (ردّ گزینه ۴)
(منطق - ص ۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۲. گزینه ۲ درست است.

آموختن منطق و قواعد آن به صورت نظری و مطالعه آثار منطق‌دانان حاصل می‌شود. ولی مهارت‌یابی در آن نیازمند تمرین و ممارست همان قواعد نظری و کاربرد آن‌ها در عمل است، همانند دوچرخه‌سواری که باید به صورت عملی فراگرفته شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) منطق صرفاً دانشی عملی نیست، چرا که به ابعاد نظری و آموزش نیز نیاز دارد.
(۳) صرف آشنایی با از قواعد منطقی به معنای مهارت در کاربرد قواعد آن نیست.
(۴) سرعت و دقت در تشخیص خطاهای ذهن از فایده‌های آموزش منطق است. منطق می‌تواند باعث کاهش خطای ذهن بشود ولی آن را حذف نمی‌کند.
(منطق - ص ۴؛ سطح دشواری: آسان)

۹۳. گزینه ۳ درست است.

منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کار گیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۴) مواد لازم (محتوا) برای اندیشیدن توسط علوم دیگر تهیه می‌گردد نه منطق. این دانش تنها صورت اندیشه را ارزیابی کرده و قواعد اندیشیدن صحیح را در اختیار انسان (علوم دیگر) قرار می‌دهد.
(۲) تعیین قوت و ضعف محتوای اندیشه بر عهده علوم گوناگون است، هر علمی مسئول تعیین میزان اعتبار یافته‌های خود است.
(منطق - ص ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

شناخت یک مفهوم مجهول، با استفاده از تصورات و مفاهیم معلوم را «تعریف» می‌گوییم.
(۲) ادراک بدون حکم و قضاوت (ارتباط مفاهیم به واقعیت در نظر گرفته نمی‌شود) را تصور می‌گوییم.
(۳) هر استدلالی تلاش ذهن برای پاسخ به یک چرایی است. یعنی کشف تصدیق مجهول از تصدیق‌های معلوم.
(۴) تفکر هم شامل تعریف می‌شود هم استدلال. پس پاسخی عام و کلی است و اگر چنانچه گزینه (۱) را نداشته‌ایم می‌توانستیم گزینه (۴) را بپذیریم.
(منطق - ص ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۹۵. گزینه ۳ درست است.

جمله «چرا انسان‌ها برداشت‌های گوناگونی از واقعیت دارند،» نیازمند **استدلال و اثبات** است و هر استدلالی از تصدیق‌های معلوم تشکیل شده است.

ردّ گزینه‌های ۱، ۲ و ۴: شناخت چپستی یک مفهوم (شیء) نیازمند تعریف است و هر تعریفی مرکب از یک یا چند تصور معلوم است. نکته روشی: جمله‌های سوال (گزینه‌ها) اگر با چپست پایان پذیرفته و معنادار باشد، تصور و نیازمند تعریف خواهد بود و اگر آن‌ها را با «چرا» آغاز کنیم و معنادار باشد، تصدیق و نیازمند استدلال است.

نکته کنکوری: تنها گزینه درست، گزینه‌ای است که فقط با یک راه حل به پاسخ برسد؛ یا «چپست» یا «چرا»
(منطق - ص ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۲ درست است.

از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی (تعریف و استدلال) تقسیم شده است. بخش دوم منطق، **استدلال** است که در آغاز ذهن به کمک تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق مجهول می‌رسد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) نه تنها در منطق بلکه در تمام دانش‌های بشری بخشی از معلومات متکی به معلومات پیشین است، یعنی معلومات بدیهی متکی به خود بوده و بی‌نیاز از معلومات پیشین هستند.
- ۳ و ۴) دسته‌بندی خطاهای ذهن، هدف اصلی و عامل تقسیم منطق به دو بخش تعریف و استدلال نیست. (منطق - ص ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۱ درست است.

اولاً تعریف حتماً شامل چند تصور است نه تصدیق، ثانیاً با کنار هم چیدن دو تصور شکل و سه‌ضلعی، مفهوم مثلث در ذهن روشن می‌شود که هدف تعریف است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۲، ۳ و ۴) تصدیق و ادراک به همراه حکم نوعی قضاوت و خبر از وجود یا عدم نسبت میان دو یا چند مفهوم است، در موارد یادشده از ویژگی‌های انسان، دماوند و جزیره خبر داده شده است. (منطق - ص ۸ و ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۴ درست است.

خواجه نصیر در اساس الاقتباس می‌گوید: «باید دانست که مغالطه به الفاظ بیشتر از آن باشد که بر معانی؛ و اکثر مغالطات لفظی به اشتراک اسم بود.»

می‌دانیم اشتراک لفظ شامل اشتراک اسم، اشتراک فعل و اشتراک حرف می‌شود. «کف دریا» اشتراک اسم دارد: عمق و ته دریا - کف و حباب سطح دریا؟

- گزینه ۱: اشتراک فعل دارد: پیاده کردن (در مقابل سوار کردن - اجرا و عملیاتی کردن)
- گزینه ۲: نگارشی کلمات به سبب عدم رعایت سجاوندی و نشانه‌گذاری است.
- گزینه ۳: اشتراک حرف دارد: با (همراهی - علیرغم)
- (منطق - درس ۲، ص ۱۱ تا ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۹. گزینه ۲ درست است.

توجه داشته باشید، هر تصویری که مجهول باشد نیازمند تعریف است نه استدلال، بنابراین در گزینه‌ها باید به دنبال موردی باشیم که تصور بوده و به استدلال نیازمند نباشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

تصدیق اکتسابی (نه همه تصدیق‌ها) نیازمند **استدلال** است و (گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴) تصدیق هستند. تصدیق بدیهی (به ذات روشن) قابل اثبات و استدلال نیست. مانند غسل شیرین است، کل از جز بزرگ تر است (منطق - ص ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

اشتراک لفظ آن است که یک لفظ دارای معانی گوناگون باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دلالت التزامی، هدایت ذهن بر معنایی خارج از معنای اصلی (مطابقی) لفظ است.
- (۲) دلالت تضمینی، دلالت لفظ بر بخشی از معنا و موضوع است.
- (۴) هرگاه یک لفظ در همه موارد گوناگون معنای یکسانی داشته باشد، مشترک معنوی گویند. مثل: مفهوم وجود در همه موجودات به یک معنا است. (منطق - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

حیطه‌های تعریف و استدلال در منطق، بررسی تعریف بر مبنای تصورات و شناخت آن‌ها و تحلیل استدلال‌ها از نظر اعتبار و صحت مبنای تصدیقی دارند و هر استدلالی از چند تصدیق تشکیل شده است. همانطور که هر تعریفی از تصور تشکیل شده است.

(۱) منطق مانند سیستم کنترلی خودرو است که در برابر مشکلات هشدار می‌دهد ولی باعث حرکت آن نمی‌شود.

(۲) پرورش خلاقیت و توسعه دانش توسط ماده و محتوای تولیدشده توسط علوم است نه منطق.

(۳) وجود داشتن ویژگی تعریفی هیچ موجودی نیست. یعنی در تصور با واقعیت داشتن یا نداشتن چیزی سر و کار نداریم.

(منطق - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

منطق عمل طبیعی و غیرارادی ذهن بوده و هنگام تفکر آن‌ها را رعایت می‌کند، از سوی دیگر همه علوم از تعریف و استدلال تشکیل شده‌اند که تعیین صحت و اعتبار آن‌ها از طریق قواعد کشف‌شده دانش منطق تعیین می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در تعریف از طریق تصورات معلوم به شناخت تصورات مجهول دست می‌یابیم.

(۳) منطق ابزار سایر علوم و در خدمت آن‌ها است، علوم خادم منطق نیستند.

(۴) برخی از مفاهیم و تصورات بی‌نیاز از تعریف بوده و برای همه شناخته‌شده هستند مثل مفهوم وحدت، وجود، چیز ...

(منطق - ص ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

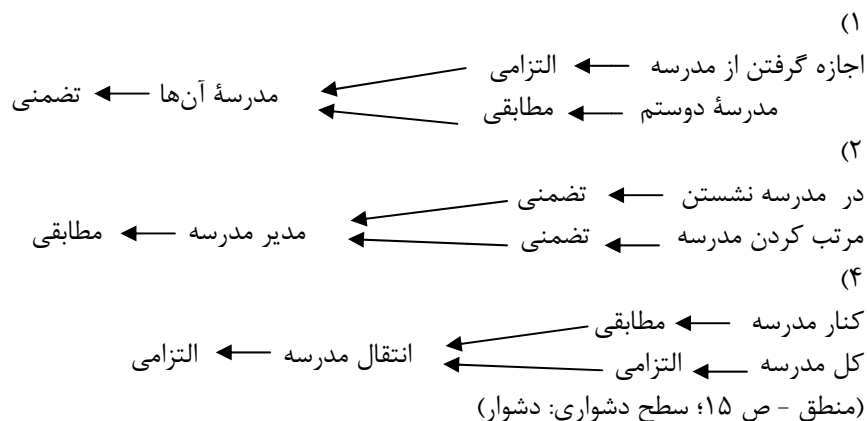
۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

حکم و قضاوت در مورد واقعی بودن یا غیرواقعی بودن یک پدیده (موجود) به کمک تصدیق (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲) و اثبات آن از طریق استدلال صورت می‌گیرد. هر استدلالی اثبات چرایی یک تصدیق است.

(منطق - ص ۸؛ سطح دشواری: ساده)

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

هر سه دلالت التزامی است.

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

مغالطه به کار رفته در این گزینه ابهام در مرجع ضمیر است، به عبارت دیگر این جمله را به دو صورت می‌توان در نظر گرفت:

الف) از دریافت راهنمایی از سوی شما به شدت پشیمان هستم.

ب) از اینکه شما را راهنمایی کردم به شدت پشیمانم.

(۱) بی‌قیمت، مشترک لفظی است: الف) بی‌ارزش ب) گران بها

(۲) مشترک لفظی ← گشت } روی گردان شدن
تعلق پیدا کردن

(۴) اختلاف } اختلاف سنی
اختلاف نظر و مشاجره

(منطق - ص ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

«يَتَفَكَّرُونَ»: فکر می کنند، می اندیشند» یک فعل مضارع است. (ردّ گزینه ۴)

«فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ»: در خلقت آسمان‌ها» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

«الْأَرْضِ: زمین» (ردّ گزینه ۲)

در گزینه ۳، کلمه (می گویند) اضافی است و معادلی در صورت سؤال ندارد.

«مَا خَلَقْتُ»: خلق نکردی، نیافریدی» یک فعل ماضی منفی برای صیغه مفرد مذکر مخاطب است. (ردّ گزینه ۲)

در گزینه ۴) کلمه (نیز) اضافی است و معادلی در صورت سؤال ندارد.

(عربی (۱) - ص ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

«عَدُوَّكَ»: دشمن، دشمن خود» (ردّ گزینه ۲)

«قَدَرْتَ»: قادر شدی، قدرت یافتی» (ردّ گزینه ۴)

«فَأَجْعَلِ الْعَفْوَ: گذشت را قرار بده» (ردّ گزینه ۱)

کلمه (نشانه) در گزینه ۲ اضافه ترجمه شده است و معادلی در صورت سؤال ندارد!

عبارت (و این) در گزینه ۱ اضافه ترجمه شده است و معادلی در صورت سؤال ندارد!

«لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ: برای قدرت یافتن بر او» (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۱) - ص ۱۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۸. گزینه ۱ درست است.

«أَطْلُبُوا: طلب کنید، بخواهید» (ردّ گزینه ۲)

«وَلَوْ: هر چند، اگرچه» (ردّ گزینه ۳)

در گزینه ۴ عبارت (کشوری مانند) اضافه ترجمه شده و معادلی در صورت سؤال ندارد.

دقت کنید که «إِنَّ» در وسط جمله و پس فعل‌های دستوری، به صورت (زیرا) ترجمه می شود (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

«فَرِيضَةٌ: واجب دینی» (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

«هَذِهِ دُرَرٌ: این‌ها مرواریدهایی هستند.» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)

«كُنَّا نَشْتَرِي: می خریدیم» چون (كان + مضارع ← ماضی استمراری) (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

«شَارِعَ الْمَدِينَةِ الْكَبِيرِ: خیابان بزرگ شهر» زیرا یک ترکیب وصفی- اضافی است (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

«لَهَا لَوْنٌ أَبْيَضُ: رنگ سفید دارند.» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه درست و دقیق گزینه «۴»:

«به آنچه گفته است بنگر و به کسی که گفته است، ننگر.»

(عربی (۱) - ص ۱۰، ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ترجمه عبارت «یا وَلَدَیَّ = یا وَلَدَیْنِ + ی»، به صورت (ای فرزندان من ، ای دو فرزند من)، درست است.

(۳) ترجمه عبارت «سَعِیْکُمُ الْفَیْمَ» به صورت (سعی ارزشمند شما)، درست است.

(۴) ترجمه عبارت «لِصَدِیقِیْ إِخْوَان» به صورت (دوست من برادرانی دارد) درست است.

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

«می‌شناسی: تَعْرِفُ (مذکر)»، «تَعْرِفُیْنِ» (مؤنث) یک فعل مضارع است. (ردّ گزینه ۲)

در گزینه (۱) عبارت (الله الّتی) نادرست است؛ زیرا برای اسم مذکر، موصول (الّذی) می‌آید.

«ماهش: قَمَرُهُ» مرجع ضمیر (الله) یک اسم مذکر است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

«در شب: فی اللَّیْلِ» (ردّ گزینه ۳)

«به وجود می‌آورد: یُوجِدُ» یک فعل مضارع است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)

«ستاره‌ها را مانند مرواریدها: الْأَنْجَمَ کَالْذَّرَرِ» (ردّ سایر گزینه‌ها)

(عربی (۱) - ص ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

در گزینه (۳) عبارت سمت راست اشاره به اهمیت و ارزش فکر کردن دارد، حال آنکه در سمت چپ، بیان شده که «عبادت

مانند فکر کردن است» که ارتباط مفهومی ندارند.

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) پاره آتش (آخر): قطعه‌ای متصل از آتش‌ریزان است. (نادرست)

(۲) ابر: بخاری متراکم در آسمان است که گاهی اوقات از آن، باران می‌بارد. (درست)

(۳) پیراهن زنانه: از لباس‌های زنانه‌ای است که رنگ‌های گوناگون ندارد. (نادرست)

(۴) مرواریدها: سنگ‌های زیبای بی‌ارزشی هستند که دارای رنگ سفید می‌باشند. (نادرست)

(عربی (۱) - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲، «أَرَاذِل: فرومایگان» و «أَفَاضِل = شایستگان»، متضاد هستند.

(عربی (۱) - ص ۱۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۶. گزینه ۴ درست است.

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، جمع مذکر سالم یا مؤنث سالم باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أَمَوَات» جمع مکسر است.

(۲) «نَبَات» مفرد است.

(۳) با توجه به «الطَّالِبِیْن» که مثنی می‌باشد پس «جَالِسِیْن» هم مثنی است.

(۴) «مُعَلِّمَیْنَا: مُعَلِّمَیْنِ + نا» جمع مذکر سالم است.

نکته: دقت کنید که اسم‌های مثنی و جمع مذکر سالم اگر مضاف شوند، حذف نون می‌شوند.

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن تعداد مُضاف بیشتر است. یعنی گزینه‌ای که در آن تعداد ترکیب‌های اضافی بیشتر است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) «حمل شیء» و «وزنها» و «سِتّ مرّات»، ترکیب اضافی هستند.

(۲) «طُلّاب الصّفّ» و «کلام المّعلم»، ترکیب اضافی هستند.

(۳) «حفلة تکریم» و «تکریم الشهداء»، ترکیب اضافی هستند.

(۴) «أبوك» و «قطعة أرض»، ترکیب اضافی هستند.

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

با توجه به سیاق و ترجمه جمله، این گزینه درست است.

«ای هم‌کلاسی‌های دختر، احساس ناامیدی نکنید (فعل نهی) و به تلاش پایبند باشید و شما جایگاهتان را می‌شناسید (مضارع)

پس تلاش کنید (امر) زیرا شما هرگز شکست نمی‌خورید.» (مضارع منفی)

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه، برای کلمه «تَجَارِب» که یک اسم جمع غیرعاقل (غیرانسان) است، اسم اشاره جمع آمده که نادرست است. برای

اسامی جمع غیرعاقل، اسم اشاره به‌صورت مفرد و مؤنث می‌آید «هذه، تلك» بنابراین شکل درست این طور است: «هذه التّجارب»

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۰. گزینه ۳ درست است.

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، فعل ماضی با توجه به صیغه و یا جنسیت درست به‌کار رفته است. در این گزینه،

فعل ماضی «را تَكَسَّرَ» (شکسته شد) که برای صیغه مفرد مذکر غایب است، برای «يَد: دست» که مفرد مؤنث غایب است به‌کار

رفته که نادرست است. بدانید که «يَد» جزو مؤنث‌های معنوی (شنیداری) است و حالت درست فعل (انگَسَرَتْ) می‌باشد.

دقت کنید که در گزینه (۲) نیز، فعل «تَسْتَفِيدُ» برای «الشّاعِر» چون مذکر است، غلط به کار رفته است ولی چون صورت

سؤال، فعل ماضی اشتباه را می‌خواهد، جواب نیست.

(عربی (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)